

VaYechi ¹²⁻³

En (hij) leefde

Genesis 48:17-22

By Ketril Blad

And his father refused, and said, I know it, my son, I know it: he also shall become a people, and he also shall be great: but truly his younger brother shall be greater than he, and his seed shall become a multitude of nations. (Gen. 48:19 KJV)

En zijn vader weigerde en zei, ik weet het, mijn zoon, ik weet het: ook hij wordt een volk, en ook hij zal groot zijn: maar echt, zijn jongere broer zal groter dan hij zijn, en zijn zaad zal een veelheid van naties worden. (Gen. 48:19 NBG)

Wat betekent "de volheid der niet-joden"?

Ephraim received a superior blessing than Menashe. Yehoshua, Moshe's successor was a descendant of Ephraim. The tribe of Ephraim was set as the main one of the house of Israel, the nation of the north, and when the prophets talk about Ephraim the ten tribes of the north are included. Due to their idolatry, the house of Israel, conformed by the ten tribes, was rejected by the Eternal as His people, as it is written in Hosea 1:6 and 9: "And she conceived again and bore a daughter. Then *God* said to him: Call her name Lo-Ruhamah (*no mercy*), For I will no longer have mercy on the house of Israel, But I will utterly take them away... Then *God* said: "Call his name Lo-Ammi (*not my people*), For you are not My people, And I will not be your *God*." (NKJV) This rejection was not for the house of Yehuda (Hos. 1:7) the nation of the south. The house of Yehuda is the Jewish people today, and it was never rejected by the Eternal as His people. However, the rejection of Ephraim and his tribes was part of the Eternal's plan to save the world. In the prophecy given to the sons of Yosef by Yaakov, it was said that Ephraim would be "fullness of the gentiles". The Hebrew expression translated as "multitude of nations" is *melo ha-goyim* – מלא הגוים – and can be understood in several ways. The word *ha-goyim* – הגוים – is plural definite of *goy* – גוי – which main meaning is nation. This word is used both for the nation of Israel and for other nations. In its plural form it normally refers to gentile nations in the non-Israelite sense. In this way, this term in its singular form started meaning a "gentile" in the sense of a non-Hebrew/Israelite/Jewish.

Ephraim ontving een betere zegen dan Menashe. Yehoshua, de opvolger van Moshe was een afstammeling van Efraïm. De stam van Efraïm werd gesteld tot één van de belangrijkste van het huis van Israël, de natie van het noorden, en toen de profeten over Ephraim spraken waren de tien stammen van het noorden erbij inbegrepen. Wegens hun afgoderij was het huis van Israël, bestaande uit de tien stammen, door de Eeuwige verworpen als Zijn volk, zoals het geschreven staat in Hosea 1:6 en 9: "En zij werd wederom zwanger en baarde een dochter. Toen zei *God* tot hem: Noem haar Lo-Ruhamah (*geen genade*), want Ik zal over het huis Israël geen genade meer hebben, maar Ik zal hen volkomen wegnemen ... Toen zei *God*: "Noem hem Lo-Ammi (*niet mijn volk*), want jullie *zijn* niet Mijn volk, En Ik zal uw *God* niet zijn." (NKJV) Deze afwijzing was niet voor het huis van Yehuda (Hosea 1:7) het volk van het zuiden. Het huis van Yehuda is vandaag het Joodse volk, en het werd door de Eeuwige nooit als Zijn volk verworpen. De afwijzing echter van Efraïm en zijn stammen maakte deel uit van het plan van de Eeuwige om de wereld te redden. In de profetie door Yaakov aan de zonen van Yosef gegeven, werd gezegd dat Ephraim "volheid van de niet-joden" zou zijn. De Hebreeuwse term vertaald als "veelheid van naties" is *melo ha-goyim* - מלא הגוים - en kan op verschillende manieren worden opgevat. Het woord *ha-goyim* - הגוים - is precies het meervoud van *goy* - גוי - waarvan de hoofdbetekenis natie is. Dit woord wordt zowel gebruikt voor de natie van Israël als voor andere naties. In haar meervoudsvorm verwijst het doorgaans naar niet-joodse volkeren in niet-Israëlitische zin. In deze zin deze term in het enkelvoud betekende het oorspronkelijk een "niet-jood" in de zin van een non-Hebrew/Israelite/Jewish.

The simplest way to understand the text we are analysing is that Ephraim would become many people. Nonetheless, this specific Hebrew term choice implies that here it is not only about Ephraim becoming many people but about something prophetically deeper. The word *melo* – מלא – does not refer to multitudes, bunches or amounts, but plenitude, fullness. It comes from the root *male* – מלא – which means to fill. The expression used by our father Yaakov is translated literally as "his offspring will be fullness of the (gentile) nations" which could indicate that they would spread among the peoples, and that is not a blessing. That's why Rashi interprets this expression as Yehoshua's fame will fill the gentile nations when he stopped the sun and the moon in the valley of Ayalon (Jos. 10:2).

However, the expression *melo ha-goyim* – מלא הגוים – goes way beyond Yehoshua's fame, because the Hebrew text says that Ephraim's seed would be fullness of the nations, or plenitude of the gentiles. This means, in the first place, that because of the Eternal's rejection of the ten tribes of the north, the gentiles would be filled with their descendants in a way that they could not be counted because of their great number (Hos. 1:10). The ten tribes, Ephraim being their head, are nowadays mixed among the nations of the earth and they are gentiles.

Now, for this to be a blessing, a divine plan for the restoration of the seed of these ten tribes that has been sown among the gentiles has to be in store. When there is sowing, the grains die in order to later on give abundant fruit. That is the salvation plan that the Eternal has for the gentiles. Ephraim was sown among all the nations with the purpose of bringing fruit for the kingdom of heaven. Therefore, gentiles coming to the kingdom represent a bit of Ephraim's return home. Or, in other words, when a gentile is born again and receives salvation, he or she is grafted in Israel and in that way the prophecies that talk about Ephraim's return home to be called a new people are partly fulfilled (Hos. 1:10; 2:1, 23; Rom. 9:24-26). Shaúl uses exactly the same expression *melo ha-goyim* in Romans 11:25 as our father Yaakov in Genesis 48:19.

De eenvoudigste manier om de tekst die wij analyseren te begrijpen is dat Efraïm veel volken zou worden. Toch impliceert de keuze van deze specifieke Hebreeuwse term dat het hier niet alleen over Ephraim gaat die veel volken wordt, maar over iets profetisch dieper. Het woord *melo* - מלא - verwijst niet naar de menigten, groepen of aantallen, maar volkomenheid, volheid. Het is afkomstig uit de wortel *male* - מלא - wat vullen betekent. De uitdrukking door onze vader Yaakov gebruikt, wordt letterlijk vertaald als "zijn nakomelingen zullen volheid van de (niet-joodse) naties zijn" wat zou kunnen aangeven dat zij zouden verspreiden worden onder de volkeren, en dat is geen zegen. Daarom dat Rashi deze uitdrukking interpreteert als Yehoshua's (Jozua's) roem - toen hij de zon en de maan in het dal van Ayalon stopte (Jos 10:12) - zal de niet-joodse naties vullen. De uitdrukking *melo ha-goyim* - מלא הגוים – (Jacob in Gen.48:19) gaat echter veel verder dan Yehoshua's roem, omdat de Hebreeuwse tekst zegt dat het zaad van Ephraim overvloed van de volken zou worden, of volheid van de niet-joden. Dit betekent in de eerste plaats, dat als gevolg van de afwijzing van de tien stammen van het noorden door de Eeuwige, de niet-joden met hun nakomelingen zouden worden gevuld op een wijze dat zij niet konden worden geteld vanwege hun grote aantal (Hosea 1:10). De tien stammen, met Efraïm aan het hoofd, zijn tegenwoordig verspreid onder de volken van de aarde en zijn niet-joden.

Nu, opdat dit een zegen zij, moet er een goddelijk plan voorhanden zijn voor het herstel van het zaad van deze tien stammen die onder de heidenen gezaaid werden. Wanneer er zaaing is, sterven de korrels om later overvloedige opbrengst te geven. Dat is het heilsplan dat de Eeuwige voor de heidenen heeft. Ephraim werd gezaaid onder alle naties met het doel om vrucht voort te brengen voor het koninkrijk van de hemel. Daarom vertegenwoordigen de heidenen die naar het koninkrijk komen, een beetje Efraïms terugkeer naar huis. Of, met andere woorden, als een heiden wedergeboren wordt en redding ontvangt, wordt hij of zij in Israël geënt en op die manier worden de profetieën die zeggen dat Ephraïms terugkeer naar huis een nieuw volk moet worden genoemd, gedeeltelijk vervuld zijn (Hosea 1:10, 2:1,23; Rom. 9:24-26). Shaul (Paulus) gebruikt exact dezelfde uitdrukking *melo ha-goyim* in Romeinen 11:25 als onze vader Yaakov in Genesis 48:19.

However, the prophets talk about something even greater, when the Messiah restores the twelve tribes of Israel (Isa 49:6). Therefore, among all gentiles there are descendants of Ephraim who will be totally restored in the covenant of circumcision and all its implications to be gathered to the Jewish people as only one stick (Ez. 37:15-28).

We should not mix the entry of the gentiles with the restoration of the ten tribes of the north. Gentiles who receive salvation are not Ephraim's restoration or Ephraim in his total restoration. Ephraim's restoration will imply a complete return to the covenant with Avraham and the covenant in Sinai together with the renovation of the covenant by the blood of the Messiah Yeshua (Jer. 31:31,33). In other words, in order for a total restoration to take place, the restored Ephraimites from among the nations will have to become Jewish, in the legal sense of the word, thus accepting the rabbis' authority and becoming obedient to Jewish halachah. This is not for all the gentiles.

In the prophecy of Ezekiel 37:19 the Hebrew text can be understood as HaShem giving Yehuda's stick the function of being over Ephraim's stick and this way both sticks will become one. This teaches us that the Ephraimite movement that comes from heaven cannot rise apart from the Jewish people without submission to the Jewish leaders' authority. The task of the Messiah is to gather both peoples so a movement that intends to segregate them cannot come from him. And, as we've said before, it is the gentile who will have to adapt to the Jewish lifestyle not the other way around.

May the Eternal fulfill His salvation plan with all the nations and may we be able to see the restoration of the twelve tribes of Israel soon and in our days, Amen!

De profeten spreken echter over iets nog groter, wanneer de Messias de twaalf stammen van Israël herstelt (Jesaja 49:6). Daarom zijn er onder alle heidenen afstammelingen van Efraïm die volledig hersteld worden in het verbond van de besnijdenis en al wat erbij hoort om te worden vergaderd tot het joodse volk als slechts één stok (Ezechiël 37:15-28).

We moeten de binnenkomst van de niet-joden niet verwarren met de restauratie van de tien stammen van het noorden. Heidenen die het heil ontvangen zijn niet het herstel van Ephraim of Ephraim in z'n totale restauratie. Ephraim's restauratie betekent een volledige terugkeer naar het verbond met Abraham en het verbond in de Sinai, samen met de vernieuwing van het verbond door het bloed van de Messias Yeshua (Jeremia 31:31,33). Met andere woorden, opdat een totale restauratie zou plaatsvinden, moeten de gerestaureerde Efraïmieten uit de naties Joods worden, in de wettige zin van het woord, dus het gezag van de rabbijnen accepteren en de joodse halachah gehoorzamen. Dit geldt niet voor alle heidenen.

In de profetie van Ezechiël 37:19 kan de Hebreeuwse tekst worden opgevat als dat God Yehuda's stok een hogere functie als Ephraim's stok toekent en op deze manier zullen beide stokken één geheel worden. Dit leert ons dat de Efraïmitische beweging die van de hemel afkomstig is, niet los van het Joodse volk kan ontstaan, zonder onderwerping aan het gezag van de Joodse leiders. De taak van de Messias is van beide volken te verzamelen; dus een beweging met de intentie deze te scheiden, kan niet van Hem komen. En, zoals we eerder zegden, is het de niet-jood die zich zal moeten aanpassen aan de Joodse levensstijl; niet andersom.

Moge de Eeuwige Zijn heilsplan vervullen met alle volkeren en moge we in staat zijn om het herstel van de twaalf stammen van Israël spoedig te zien en in onze dagen, Amen!

Ketriel